

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกโรงเรียน ภาคบริหารการศึกษากิจการคณะสงฆ์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. ชื่อหลักสูตร

- ๑.๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกโรงเรียน
- ๑.๒ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Programme
in Non-Formal Education

๒. ชื่อปริญญา

- ๒.๑ ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรบัณฑิต
(การศึกษานอกโรงเรียน)
- ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Bachelor of Education (Non-Formal Education)
- ๒.๒ ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.บ. (การศึกษานอกโรงเรียน)
- ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : B. Ed. (Non-Formal Education)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาคบริหารการศึกษากิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๔.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนและด้านการสอน

๔.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการให้คำปรึกษาและการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

๔.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้นำที่มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ตามหลักพระพุทธศาสนา

๕. โครงสร้างหลักสูตร

๕.๑	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๕.๒	หมวดวิชาชีพครู	๕๐	หน่วยกิต
๕.๓	หมวดวิชาเฉพาะด้าน	๙๑	หน่วยกิต
	๑) วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
	๒) วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
	๓) วิชาเฉพาะสาขา	๕๑	หน่วยกิต

๕.๔ หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๗๗	หน่วยกิต

๖. รายวิชา**๖.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต**

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์

๖.๒ หมวดวิชาชีพครู ๕๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาชีพครู ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

๖.๓ หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๙๑ หน่วยกิต**๑) วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต**

ดูรายละเอียดในวิชาแกนพระพุทธศาสนา ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์

๒) วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในวิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

๓) วิชาเฉพาะสาขา ๕๑ หน่วยกิต

ให้นิสิตสาขาวิชาการศึกษานอกโรงเรียน เรียนรายวิชาในวิชาเฉพาะสาขา ๕๑ หน่วยกิต โดยเรียนวิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต และวิชาเลือก ๒๑ หน่วยกิต มีรายละเอียดดังนี้

ก. วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต

๒๐๒ ๓๐๑	พื้นฐานการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๒	การบริหารจัดการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๓	การศึกษาทางไกล	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๔	การงานอาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศ	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๕	สื่อการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๖	นวัตกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๗	เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๘	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้นอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๙	การวิจัยการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๒-๒-๕)
๒๐๒ ๓๑๐	การสอนพระพุทธศานานอกโรงเรียน	๓(๒-๒-๕)

ข. วิชาเลือก ๒๑ หน่วยกิต

๒๐๒ ๔๑๑	สัมมนาการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๒-๒-๕)
๒๐๒ ๔๑๒	การพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยากรในชุมชน	๓(๓-๐-๖)

๒๐๒ ๔๑๓	หลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรม	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๑๔	สถาบันสงฆ์กับการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๑๕	การประชาสัมพันธ์กับการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๑๖	การแนะแนวและการให้คำปรึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๑๗	การศึกษาดูงานชีวิต	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๑๘	การแนะแนวกับคุณภาพชีวิต	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๑๙	สิ่งแวดล้อมกับชุมชน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๒๐	บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๒๑	การศึกษากับการพัฒนาสังคม	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๔๒๒	ศึกษาอิสระทางการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๐-๖-๖)

๖.๔ หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

นิสิตต้องศึกษารายวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๖.๕ วิชาโท ๑๘ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาอื่นที่ประสงค์จะศึกษาสาขาวิชาการศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน เป็นวิชาโท ต้องศึกษาวิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาบังคับ ๑๒ หน่วยกิต และวิชาเลือก ๖ หน่วยกิต มีรายละเอียดดังนี้

๑) วิชาบังคับ ๑๒ หน่วยกิต

๒๐๒ ๓๐๑	พื้นฐานการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๒	การบริหารจัดการศึกษานอกโรงเรียน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๓	การศึกษาทางไกล	๓(๓-๐-๖)
๒๐๒ ๓๐๔	การงานอาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศ	๓(๓-๐-๖)

๒) วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต

ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาอื่น ๆ ในสาขาวิชาการศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๗. คำอธิบายรายวิชา

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วย

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์

๗.๒ หมวดวิชาชีพครู ๕๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาชีพครู ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์

๗.๓ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในวิชาแกนพระพุทธศาสนา ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะครุศาสตร์

๗.๔ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในวิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์

๗.๕ วิชาเฉพาะสาขา ๕๑ หน่วยกิต

๑) วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต

๒๐๒ ๓๐๑ พื้นฐานการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)
(Foundation of Non-Formal Education)

ศึกษาแนวคิดหลักการ ปรัชญา คุณค่าและพัฒนาการของการศึกษานอกโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระบบกับการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทและกิจกรรม การศึกษานอกโรงเรียน องค์การที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน นโยบายขององค์การสหประชาชาติ เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียน แนวโน้ม ของการศึกษานอกโรงเรียนในอนาคต

๒๐๒ ๓๐๒ การบริหารจัดการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)
(Non-Formal Education Administration)

ศึกษาการวางแผนการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับพื้นฐานความต้องการของมนุษย์และความต้องการของชุมชน นโยบายของชาติและของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน บทบาทของรัฐที่เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน กระบวนการจัดทำแผนและโครงการ การศึกษา นอกโรงเรียน การบริหารโครงการ การบริหารบุคลากร และการบริหารการศึกษานอกโรงเรียน การจัดการเครือข่ายการเรียนรู้

๒๐๒ ๓๐๓ การศึกษาทางไกล ๓(๓-๐-๖)
(Distance Education)

ความหมาย แนวคิด และพัฒนาการของการจัดการศึกษาทางไกล ภารกิจของการศึกษาทางไกล การศึกษาทางไกลในระบบการศึกษาไทยและประเทศต่าง ๆ สภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดการศึกษาทางไกล แนวโน้มของการศึกษาทางไกลในอนาคต ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาศึกษาดูงานการศึกษาทางไกลตามความเหมาะสม

๒๐๒ ๓๐๔ การงานอาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศ ๓(๓-๐-๖)
(Occupation Work and Information Technology)

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ความหมาย การงานอาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมทางการศึกษานอกโรงเรียน การออกแบบและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อวิชาชีพทางการศึกษานอกโรงเรียน การเตรียมบุคลากรเข้าสู่อาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้ประกอบการอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒๐๒ ๓๐๕ สื่อการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)

(Non-Formal Educational Media)

ศึกษาระบบและการจัดระบบสื่อการศึกษานอกโรงเรียน การผลิตและการใช้สื่อธรรมชาติ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อการศึกษาทางไกล การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสารมวลชนวิทยุ โทรทัศน์ สื่อจากสภาวะแวดล้อมในชุมชน การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จากแหล่งการเรียนรู้

๒๐๒ ๓๐๖ นวัตกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)

(Non-Formal Education Innovation)

ศึกษาออกแบบการเรียนรู้ การพัฒนาชุดการสอน การจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญที่หลากหลาย การบูรณาการการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบย่อยและการเรียนรู้แบบเรียนรวม การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งการเรียนรู้ การปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้

๒๐๒ ๓๐๗ เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)

(Non - Formal Education Information Technology)

ศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียน การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเทคโนโลยีในระบบการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้อินเทอร์เน็ตกับการเรียนรู้นอกโรงเรียน แนวโน้มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการศึกษานอกเรียนในอนาคต

๒๐๒ ๓๐๘ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้นอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)

(Non-Formal Education Measurement and Evaluation)

ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี หลักการวัดและการประเมินผลนอกรโรงเรียน การรายงานผลการประเมินโครงการ การนำผลการประเมินไปปฏิบัติ ประเมินผลการพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ประเมินผลกรณีศึกษาวิธีการศึกษานอกระบบ ประเมินผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธี ประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน การนำผลการประเมินไปใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อัตโนมัติเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๒๐๒ ๓๐๙ การวิจัยการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๒-๒-๕)
(Non-Formal Education Research)

ศึกษาแนวคิด หลักและวิธีการวิจัยการศึกษานอกโรงเรียน ระเบียบวิธีการวิจัย สถิติสำหรับการวิจัย ขั้นตอนของการวิจัย การวางแผนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน การศึกษาผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้

๒๐๒ ๓๑๐ การสอนพระพุทธศาสนานอกโรงเรียน ๓(๒-๒-๕)
(Non-Formal Education Buddhism Teaching)

ศึกษาธรรมชาติและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การสอนหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ การเป็นอยู่แบบเศรษฐกิจพอเพียง หลักกัลยาณมิตร การสอนตามหลักไตรสิกขา เบญจศีล-เบญจธรรม การสอนการคิดอย่างมีเหตุผลตามหลักอริยสัจจ์ การสอนความคิดสร้างสรรค์ตามหลักโยนิโสมนสิการ การจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมพัฒนาลักษณะนิสัยตามเทศกาลและประเพณี การสอนให้เกิดความซาบซึ้งในพุทธศิลป์ การพาไปศึกษานอกสถานที่

๒) วิชาเลือก ๒๑ หน่วยกิต

๒๐๒ ๔๑๑ สัมมนาการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๒-๒-๕)
(Seminar on Non-Formal Education)

สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน และเสนอแนวทางแก้ไขพัฒนา

๒๐๒ ๔๑๒ การพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน ๓(๓-๐-๖)
(Resource Development and Application in Community)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ และประเภทของแหล่งวิทยาการในชุมชน การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในชุมชนเพื่อจัดการศึกษา การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน การวางแผนและพัฒนาทรัพยากรชุมชนเพื่อจัดการศึกษานอกโรงเรียน การบริหารและประสานงานเพื่อใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการชุมชน การจัดแหล่งความรู้และข่าวสารข้อมูลในชุมชน การใช้ทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีพื้นบ้านในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน (Home school)

๒๐๒ ๔๑๓ หลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรม ๓(๓-๐-๖)
(Learning Principles and Training Technique)

ศึกษาจิตวิทยาพัฒนาการ พฤติกรรมการเรียนรู้และธรรมชาติของผู้เรียน เทคนิคการสอนและการฝึกอบรมการศึกษาและอาชีพ เทคนิคการพูด การถ่ายทอดความรู้ การฝึกตนเอง การ

พัฒนาตน เทคนิคการสอนเป็นรายบุคคลและการสอนเป็นกลุ่ม การศึกษาต่อตามความสนใจและความถนัด การฝึกอบรมอาชีพสาขาต่าง ๆ การทดสอบความสนใจและความถนัดทางการศึกษาและอาชีพ

๒๐๒ ๔๑๔ สถาบันสงฆ์กับการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)

(Sangha Institute and Non-Formal Education)

ศึกษาบทบาทของสถาบันสงฆ์กับการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน การส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาจริยธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ปัญหาและอุปสรรคของสถาบันสงฆ์กับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน และแนวทางในการพัฒนาบทบาทของสถาบันสงฆ์กับการศึกษานอกโรงเรียน

๒๐๒ ๔๑๕ การประชาสัมพันธ์กับการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)

(Public Relations and Non-Formal Education)

ศึกษาความหมายและหลักการประชาสัมพันธ์สื่อในการประชาสัมพันธ์ ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ต่อการศึกษานอกโรงเรียน และแนวทางในการจัดการประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษานอกโรงเรียน

๒๐๒ ๔๑๖ การแนะแนวและการให้คำปรึกษานอกโรงเรียน ๓(๓-๐-๖)

(Non-Formal Education Guidance and Counseling)

ศึกษาความหมาย หลักการและขอบข่ายของการแนะแนวและการให้คำปรึกษา ประเภทของการบริการแนะแนวในโรงเรียนและนอกโรงเรียน บุคลากรแนะแนว ครูกับการแนะแนว วิธีในการแนะแนว วิธีให้คำปรึกษา ปัญหา แนวโน้มและทิศทางการแนะแนวและการให้คำปรึกษาในอนาคต

๒๐๒ ๔๑๗ การศึกษาตลอดชีวิต ๓(๓-๐-๖)

(Life-Long Education)

ศึกษาปรัชญา แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ความเป็นมา ความหมาย ความมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างระบบการศึกษาตลอดชีวิต การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาต่อเนื่องประเภทต่าง ๆ กิจกรรม การปฏิบัติ แนวโน้มและวัฒนธรรม

๒๐๒ ๔๑๘ การแนะแนวกับคุณภาพชีวิต ๓(๓-๐-๖)

(Guidance and Quality of Life)

ศึกษาความหมายและความสำคัญของการแนะแนว แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการวางแผนชีวิต การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับการศึกษาบุคลิกภาพ และ

มนุษยสัมพันธ์ สุขภาพกายและใจ คุณธรรมและจริยธรรมและค่านิยมในการทำงาน การแนะแนวเพื่อพัฒนาชีวิตที่มีคุณภาพต่อสังคม

๒๐๒ ๔๑๙ สิ่งแวดล้อมกับชุมชน ๓(๓-๐-๖)

(Environment and Community)

ศึกษาวิทยาการสิ่งแวดล้อม ผลของการกระจายตัวและการตั้งถิ่นฐานของประชากรต่อสิ่งแวดล้อม ปัญหาสภาวะแวดล้อม สาเหตุของการเกิดสภาวะแวดล้อมเสื่อมโทรมผลกระทบต่อการดำรงชีวิต หลักการและวิธีการควบคุมสภาวะแวดล้อมเป็นพิษ การจัดสภาวะแวดล้อมในชุมชน บทบาทของการศึกษานอกโรงเรียนในการแก้ปัญหาสภาวะแวดล้อมเสื่อมโทรมในชุมชน จริยธรรมกับการจัดการ

๒๐๒ ๔๒๐ บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ๓(๓-๐-๖)

(Role of Sangha in Community Development)

ศึกษาหลักและวิธีการของงานพัฒนาชุมชน แนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญและหลักพุทธธรรมในการพัฒนาชุมชน สภาพปัญหาและความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาชุมชนต่าง ๆ ของไทย บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒๐๒ ๔๒๑ การศึกษากับการพัฒนาสังคม ๓(๓-๐-๖)

(Education and Social Development)

การศึกษากับรากฐานทางวัฒนธรรม การศึกษาในฐานะที่เป็นกิจกรรมทางสังคม กระบวนการสังคมประเภทใด กระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรม กระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย และกระบวนการพัฒนาคุณธรรม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การศึกษากับบรรทัดฐานทางสังคม การศึกษากับการพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษาในฐานะปัจจัยเสริมสร้างความมั่นคงของชาติและความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ

๒๐๒ ๔๒๒ ศึกษาอิสระทางการศึกษานอกโรงเรียน ๓(๐-๖-๖)

(Independent Study on Non-Formal Education)

ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางการศึกษานอกโรงเรียน ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา